

Sveitarstjóri Ingibjörg Birna Erlingsdóttir
Maríutröð 5a
Reykhólum
380 Reykhólahreppur

Umhverfisstofnun
Áb. _____
08. feb. 2012 10.4.2
Tilv. _____

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 17. janúar 2012

Tilvísun: UST20111200093/ksj

Tillaga að breytingu á aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 - 2018, vegna fyrirhugaðrar deiliskipulagningu frístundabyggðar í landi Þórisstaða.

Vísað er til erindis sveitarstjóra Reykhólahrepps er barst 14. desember sl. og aftur 17. janúar sl. þar sem óskað er umsagnar um lýsingu fyrir tillögu að breytingu á aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 – 2018, Þórisstaða.

Breytingin er tilkomin vegna áforma eigenda Þórisstaða um að láta vinna deiliskipulag fyrir jörðina Þórisstaði í Þorskafirði vegna fyrirhugaðrar frístundabyggðar á jörðinni Þórisstaðir.

Forsendur og viðfangsefni

Í dag eru innan jarðarinnar Þórisstaðir tvö frístundahús, Fossengi og Kríueyri, en áhugi er fyrir því að deiliskipulagðar verði 10 – 15 lóðir fyrir frístundahús á landi Þórisstaða.

Breytingar á aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 – 2018.

Þar sem svæði neðan 200 m yfir sjávarmáli í landi Þórisstaða eru skilgreind sem landbúnaðarsvæði, og áætlað er að fyrirhuguð frístundabyggð verði neðan 200 m yfir sjávarmáli, þarf að gera breytingu á gildandi aðalskipulagi Reykhólahrepps.

Náttúruminjasvæði og náttúruvernd

Fram kemur í lýsingu fyrir tillögu að breytingu á aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 – 2018 að í aðalskipulaginu séu markmið fyrir svæði undir frístundabyggð m.a. þau að: *"gæta skal umhverfissjónarmiða við skipulagningu nýrra svæða."* Umhverfisstofnun tekur undir markmiðið og eftirfarandi leiðir að því er einnig koma fram í aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 - 2018: *„Áður en deiliskipulagsvinna hefst skal gera úttekt á forminjum á viðkomandi svæði og leita umsagnar Fornleifaverndar ríkisins. Gera skal úttekt á náttúrfari áður en deiliskipulagsvinna hefst til að koma í veg fyrir að mikilvæg gróðursvæði s.s. votlendi eða*

tegundir á valista verði fyrir áhrifum framkvæmda. Þar sem frístundabyggð er þegar á svæði sem vaxin eru upprunalegu birkikjarri skal gæta þess að ekki verði hruflað við birkiskógum við frekari framkvæmdir. Ný frístundabyggðasvæði skulu vera fyrir utan eða í jaðri náttúrulegra birkiskóga eða kjarri vaxinna staða. Reykhólahreppur mun hafa frumkvæði að því að bjóða upp á lóðir undir frístundabyggð."

Um leið og Umhverfisstofnun tekur undir markmiðið og þær leiðir að því er fram koma í aðalskipulaginu, þá bendir stofnunin á lög nr. 54/1995 um verndun Breiðafjarðar en tilgangur laganna er að stuðla að verndun Breiðafjarðar, einkum landslags, jarðmyndana, lífríkis og menningarminja. Fjörur við Þorskafjörð falla undir þau svæði er ofangreind lög ná til.

Einnig bendir Umhverfisstofnun á að ***norðurströnd Þorskafjarðar og fjörur í Djúpafróði***, Reykhólahreppi A-Barðastrandasýslu eru svæði nr. 303 á náttúruminjaskrá. Í skránni segir um svæðið: „*Fjörur, fitjar og sjávartjarnir frá Teigsskóg að Grónesi. Auk þess skóglendi á norðurströnd Þorskafjarðar milli Teigsskóga og Hallsteinsness. Víðlendur og lífauðugar fjörur með miklu fuglalífi. Þéttur skógur og gott sýnishorn af landslagi við norðanverðan Breiðafjörð.*“

Þar sem væntanlegt deiliskipulagssvæði er ekki nákvæmlega afmarkað í lýsingu að breytingartillögu og mikið er um náttúrulegt birkikjarr á Barðaströnd vill Umhverfisstofnun minna á að í stefnumörkun íslenskra stjórnvalda til sjálfbærrar þróunar til ársins 2020 (Velferð til framtíðar: Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi) eru skilgreind markmið á sviði sjálfbærrar þróunar og leiðir að þeim markmiðum. Eitt þessara markmiða er að forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands. Í umfjöllun um leiðir að markmiðum segir m.a.: „*Áhersla verði lögð á að vernda þær vistgerðir sem hefur verið raskað hvað mest á grunni vinnu við að skilgreina og kortleggja vistgerðir á Íslandi. Forgangsmál í því sambandi eru m.a. votlendi og birkiskógar.*“ Samkvæmt stefnumörkuninni skal einnig stefna að því að hafnar verði markvissar tilraunir og aðgerðir við endurheimt birkiskóga. Þar sem mikilvægum vistkerfum er raskað með framkvæmdum skal vera almenn regla að framkvæmdaraðili reyni að endurheimta sambærileg landsvæði.

Einnig bendir Umhverfisstofnun á lög nr. 44/1999 um náttúruvernd, en í 37. gr. ofangreindra laga kemur fram hvaða vistkerfi og jarðmyndanir njóta sérstakrar verndar og skal ekki raska þeim ef þess er nokkur kostur.

Í verndaráætlun Breiðafjarðar sem gefin var út 10. október 2001 er fjallað um að lög um vernd Breiðafjarðar séu að vissu leyti ónákvæm hvað varðar mörk verndarsvæðisins. Kveðið er á um í lögunum að mörk þess skuli vera fjörur en hvar mörkin liggja nákvæmlega er óglögg. Í verndaráætluninni kemur fram að: „*Viss rök hníga að því að 250-300 m landræma með ströndinni ætti að heyra til verndarsvæðis Breiðafjarðar.*“ Umhverfisstofnun tekur undir ofangreint.

Fráveita

Þar sem væntanleg sumarhúsabyggð er áætluð á svæði við Breiðafjörð er afar mikilvægt að vel verði gengið frá allri fráveitu sbr. reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999. Umhverfisstofnun hefur gefið út eftirfarandi: „*Leiðbeiningar um rofþrær og siturlagnir. Meðferð skólps frá stökum húsum og litlum fráveitum utan þéttbýlis.*“ Ofangreindan bækling

er að finna á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Niðurstaða

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að við deiliskipulagningu frístundabyggðar í landi Þórisstaða verði tekið tillit til ofangreindra náttúruminja og forðast rask á þeim ef þess er nokkur kostur. Umhverfisstofnun bendir á að nýta ætti þegar röskuð svæði fyrir frístundabyggð ef þess er kostur. Einnig bendir stofnunin á að mikilvægt er að vel sé gengið frá allri fráveitu sbr. ofangreinda reglugerð um fráveitur og skólþ.

Virðingarfyllt

A. Birna Guð.
Aðalbjörg B Guttormsdóttir
Deildarstjóri

Kristín S. Jónsdóttir
Kristín S Jónsdóttir
Sérfræðingur

Skipulagsstofnun